

Ondersteunend Leren

Hoe kun je studenten begeleiden bij het volgen en behalen van hun startbekwaming en studie

Donderdag 9 november

Elk jaar verlaten scholieren en studenten vroegtijdig het onderwijs. Dit leidt vaak tot een toename van participatieproblemen in de toekomst van deze jonge mensen. Op deze studiedag hebben we een mooi en gevarieerd programma, gevuld met dagelijkse praktijkvoorbeelden waarvan een aantal gebaseerd zijn op de IRB. Plenair en in de workshops zal er ingegaan worden op verschillende manieren van studie-ondersteuning zowel op MBO1- als op Hbo-niveau. Aan bod komt hoe je als professional een bijdrage kunt leveren aan het verminderen van uitval en het verkleinen van vroegtijdig schoolverlaten. Uiteraard vanuit het uitgangspunt dat het draait om de eigen wensen en keuzes van de student om zich verder te ontwikkelen en maatschappelijk mee te kunnen doen. Verder wordt er ingegaan op enkele actuele ontwikkelingen binnen opleidingen tot Ervaringsdeskundigen en het leren benutten van ervaringskennis in een opleiding voor Social Work.

Programma

- 10.00 uur **Welkom & mededelingen programma**, door Birgit Sporken, algemeen directeur R92
- 10.05 uur Lies Korevaar, Lector Rehabilitatie aan de Hanzehogeschool
Begeleid Leren
- 10.30 uur Angela Horst, Student aan de Hanzehogeschool
Dit keer vertrouw ik erop dat het mij lukt om mijn studie af te maken en mijn diploma te behalen!
- 10.45 uur Alie Weerman, Lector GGZ en Samenleving aan de Hogeschool Windesheim
Ervaringskennis integreren als gelijkwaardige bron in onderwijs en zorg
- 11.10 uur Pauze
- 11.30 uur Workshopronde 1
- 12.45 uur Lunch
- 13.15 uur Workshopronde 2
- 14.30 uur Pauze
- 14.45 uur Workshopronde 3
- 16.05 uur Plenaire afsluiting
- 16.15 uur Napraten met drankje

Zie voor de inhoud van de presentaties en de workshops verderop in de tekst.

Locatie

Vergader- en cursuscentrum Domstad
Koningsbergerstraat 9
3531 AJ Utrecht
030 - 29 27 777

Kosten

IRB-Expert € 125,-, bij opgave van 5 experts 10% korting, bij 10 experts 20% korting.
Geïnteresseerde € 175,-

Aanmelden

Stuur een mail naar info@r92.nl o.v.v. jouw naam, organisatie en of je een IRB-Expert bent en de gegevens voor facturatie.

Aanmelden kan tot donderdag 26 oktober 2023. Na deze datum kan er niet meer geannuleerd worden met restitutie van het inschrijfgeld. Uiteraard kan er wel iemand anders in de plaats komen.

De workshops kunnen bij de inschrijfbalie gekozen worden.

Vragen? Mail naar info@r92.nl

Inhoud plenair

Begeleid Leren

Het begeleiden van jongeren met psychische problemen bij het kiezen, verkrijgen en behouden van een reguliere opleiding

Door Dr. Lies Korevaar, Lector Rehabilitatie aan de Hanzehogeschool te Groningen

De laatste tijd bestaat er in Nederland veel belangstelling voor de mentale gezondheid van jongeren. In het onderwijs (hoger onderwijs, Mbo, voorgezet onderwijs en onderwijsinspectie), in de GGz en bij gemeenten, is het een veelbesproken thema. Het gaat dan over jongeren met onder andere depressieve klachten, burn-out, angst, stress, verslavingsproblemen, ADHD, autisme en psychosen.

De adolescentie/jong volwassenheid is de levensfase waarin de meeste van deze problemen voor het eerst tot uiting komen en veel van deze jongeren die hun opleiding willen vervolgen dan wel een opleiding willen beginnen, vinden dit een (te) moeilijke opgave. Meestal is het gevolg dat de educatieve ontwikkeling wordt onderbroken, dan wel voorgoed wordt afgebroken. Dit heeft meestal weer tot gevolg dat een ontwikkeling naar (betaald) werk stagneert.

Een methodiek die jongeren met psychische problemen ondersteunt bij het kiezen, verkrijgen en behouden van een reguliere opleiding is Begeleid Leren. Begeleid Leren, gebaseerd op de IRB, richt zich op de leerling- of studentrol van de jongeren en wat nodig is om deze rol weer op te pakken als men is uitgevallen uit het onderwijs en wat nodig is om deze rol (opnieuw) vol te houden.

In mijn presentatie geef ik een beschrijving van de Begeleid Leren-methodiek, de Toolkit Begeleid Leren en de Begeleid Leren-instrumenten die de Innovatiewerkplaats (IWP) Begeleid Leren, samen met partners uit zowel het onderwijs als de GGz, voor deze toolkit heeft ontwikkeld.

NB: Lies Korevaar heeft zich zeer verdienstelijk gemaakt en baanbrekend werk verzet om Begeleid Leren in Nederland en internationaal te positioneren (in denken en in de praktijk). In 2019 is hij verkozen tot lector van het jaar op het gebied van studentenwelzijn. Samen met Jacomijn Hofstra is hij de trekker van de IWP Begeleid Leren en de redacteur van het in 2022 bij Uitgeverij Coutinho verschenen boek 'Begeleid Leren voor studenten met psychische problemen. Een praktijkboek voor onderwijs- en zorgprofessionals'.

Dit keer vertrouw ik erop dat het mij lukt om mijn studie af te maken en mijn diploma te behalen!

Door Angela Horst, Student aan de Hanzehogeschool te Groningen

Ik studeer nu met plezier en volg de opleiding Built Environment. Dit lukt mij nu mede door alle inspanningen van Franca en de begeleid leren methodiek die gebaseerd is op de IRB. Het terugvinden van vertrouwen in mijzelf en het succesvol afronden van de collegejaren zijn voor mij de belangrijkste opbrengsten.

Ervaringskennis integreren als gelijkwaardige bron in onderwijs en zorg

Door Alie Weerman, Lector GGZ & Samenleving aan Hogeschool Windesheim

Ervaringskennis wordt inmiddels zowel in het onderwijs als in zorg en welzijn als 'derde bron' van kennis gezien. Het gaat hierbij om individuele en collectieve kennis die voortkomt uit het hebben leren omgaan met ingrijpende of ontwrichtende omstandigheden of aandoeningen. In de praktijk is het nog niet zo gemakkelijk om ervaringskennis een volwaardige plaats te geven. In de presentatie ga ik in op wat je hierbij tegenkomt en wat ervoor nodig is om deze bron van kennis duurzaam te implementeren. Op 7 september is op Windesheim de master Ervaringsdeskundigheid gestart. Deze richt zich op functies op het gebied van beleid en innovatie gericht op het versterken van ervaringskennis. Ik zal een indruk geven van de start van deze master.

Inhoud workshops

Ronde 1:

1. Op maat, cognitieve studievaardigheden leren helpt studenten verder!

Door Franca Hiddink, docent R92 en docent aan de Hanzehogeschool & Angela Horst, student aan de Hanzehogeschool

Veel studenten ervaren cognitieve problemen, zoals problemen met plannen, organiseren en concentreren. In het Move aHead-project is een cognitieve remediatie training ontwikkeld waarmee studenten met cognitieve problemen 'op maat' worden ondersteund. Door de training leren studenten strategieën om de cognitieve functies waar zij moeite mee hebben te verbeteren. Het programma is zowel individueel als groepsgewijs aangeboden. In de workshop ga ik in op de achtergrond, opzet en opbrengsten van de training. Ik vertel iets over welke problemen studenten ervaren, hoe de Move aHead training is opgebouwd en we gaan een aantal oefeningen uit de training uitproberen.

2. Opleiden tot ervaringsdeskundige binnen het MBO met succes en naar tevredenheid

Door Saskia Dellebeke, ervaringsdeskundige & Anja Gouwerok, Docent/coach/onderwijsontwikkelaar.
Beide van ROC Zadkine.

In deze workshop wordt ingegaan op de vraag hoe je als opleidingsteam het beroepsonderwijs (MBO) zo inricht dat je voorwaarde scheidt waarin studenten met succes en naar tevredenheid de opleiding tot ervaringsdeskundige kunnen doorlopen.

Welke elementen binnen de aangeboden methodieken en welke houding van de docent als studie coach zijn hierin essentieel? Hoe verloopt de transitie van client naar student naar beginnend ervaringsdeskundig beroepskracht waar de studenten doorheen gaan? Saskia Dellebeke zal over haar ervaringen vertellen als student en hoe zij de opleiding succesvol afgerond heeft.

Ronde 2:

3. Leren en ontwikkelen een jaar training voor schoolverlaters VG-LVG binnen de dagbesteding

Door Corola Weterings, docent R92 en Coördinator dagbesteding bij SIG

Jongeren VG/LVG, die net van school komen zijn niet uitgeleerd. Om de jongeren zich verder te laten ontwikkelen en te oriënteren heb ik een training van een jaar ontwikkeld. In deze training leren ze via verkennen, kiezen en verkrijgen van werk- dagbesteding hun talenten verder te ontdekken en te ontwikkelen. In deze workshop vertel ik meer over de inhoud van deze training.

4. Ervaring als 3^e kennisbron in HBO-Social Work

Door Irma Dekker, stafid bij R92 en docent bij Inholland & Kwen Katuk, Trainer en oprichter MagicMoves bij Opvoedpoli

We nemen u mee in onze reis die begon bij Social Work Inholland in 2012, via het nu, waar wij gestart zijn met de pilot 'Experience', en zich zal voortzetten totdat (in ieder geval) in het onderwijs van Social Work het 'normaal' is om de eigen ervaringen te benutten en om te kunnen zetten naar kennis die voor het beroep SW, het begeleiden van mensen, van belang is. We leggen ook een koppeling met Herstel en de IRB. Hoe wij dat doen delen wij graag met u.

Ronde 3:

5. Werken met de IRB in het gespecialiseerd onderwijs

Door Jan-Willem Stolk, stafid R92 en seniordocent mbo1/schakelklas bij Yulius Onderwijs en Burak Yilmaz, docent Maatschappijleer/Burgerschap bij Yulius Onderwijs

Ontwikkelingsgericht werken in een omgeving waar dat op het eerste gezicht niet vanzelfsprekend is. Een verslag van de IRB in de praktijk van uit Youz de Fjord/Yulius Onderwijs. Zou onze aanpak ook in jouw werksituatie passen?

6. 5-stappenmodel begeleid leren

Door Henriette Klunder, docent R92 & Dorien Fink, beide docent-onderzoeker bij de Hanzehogeschool te Groningen.

Veel studenten met psychische problemen ervaren belemmeringen bij het volgen en afronden van hun opleiding. Met behulp van het zogenaamde '5- stappenmodel' worden samen met de student de knelpunten op een rij gezet en de vaardigheden en hulpbronnen in kaart gebracht waarmee de knelpunten opgelost kunnen worden.

Tijdens de workshop krijgt u informatie over de "Vijf stappen" en oefent u met het toepassen van een of meerdere stappen naar aanleiding van een voorbeeld uit uw eigen praktijk.